

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2105**z dne 29. julija 2022****o pravilih za preverjanje skladnosti tržnih standardov za oljčno olje in metodah za analizo značilnosti oljčnega olja**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 90a(6), točki (b) in (c), ter člena 91, točke (b), (d) in (g), Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 ⁽²⁾ je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo (EU) št. 1308/2013. Uredba (EU) št. 1308/2013 določa pravila o tržnih standardih za oljčno olje in Komisijo pooblašča za sprejemanje delegiranih in izvedbenih aktov na tem področju. Da bi v novem pravnem okviru trg oljčnega olja nemoteno deloval, bi bilo treba s takimi akti sprejeti nekatera pravila.
- (2) Na podlagi izkušenj, pridobljenih v zadnjem desetletju s preverjanjem skladnosti in izvajanjem tržnih standardov Unije za oljčno olje, je treba regulativni okvir poenostaviti in razjasniti. V izogib podvajanju in morebitnim nedoslednostim bi bilo treba revidirati podobne in dopolnilne zahteve.
- (3) Države članice bi morale s preverjanjem skladnosti preveriti, ali so proizvodi iz dela VII Priloge VIII k Uredbi (EU) št. 1308/2013 skladni s pravili iz Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/2104 ⁽³⁾, zlasti glede skladnosti etikete z vsebino posode. Uvedba minimalnih nadzornih zahtev za vse države članice naj bi prav tako pripomogla k preprečevanju goljufij. Čeprav so države članice v najboljšem položaju, da ugotovijo in odločijo, kateri organi bi morali biti odgovorni za uporabo te uredbe, bi morale o takih pristojnih organih obvestiti Komisijo, da se zagotovi ustrezna komunikacija z zadevnimi organi drugih držav članic in Komisijo.
- (4) Države članice bi morale Komisiji predložiti letno poročilo z informacijami o preverjanju skladnosti, opravljenem v predhodnem letu, da se zagotovijo enotni pogoji za izvajanje te uredbe. Za lažje zbiranje in prenos primerljivih podatkov, naknadno združevanje takih podatkov v statistične podatke za celotno Unijo in pripravo poročil Komisije o preverjanju skladnosti po Uniji bi bilo treba za letna poročila določiti standardni vzorčni obrazec.
- (5) Da bi preverili, ali oljčno olje izpolnjuje pravila iz Delegirane uredbe (EU) 2022/2104, in kar najbolj zavarovali potrošnike, bi morali pristojni organi preverjati skladnost na podlagi analize tveganja.
- (6) Ker je treba gospodarske subjekte, odgovorne za proizvodnjo ali prvo dajanje oljčnega olja na trg, preverjati v državi članici, v kateri imajo sedež, bi bilo treba uvesti postopek upravnega sodelovanja med Komisijo in državami članicami, v katerih se olje proizvaja in trži.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

⁽²⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1234/2007 z dne 22. oktobra 2007 o vzpostavitvi skupne ureditve kmetijskih trgov in o posebnih določbah za nekatere kmetijske proizvode (Uredba o enotni SUT) (UL L 299, 16.11.2007, str. 1).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/2104 z dne 29. julija 2022 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede tržnih standardov za oljčno olje ter razveljavitvi Uredbe Komisije (EGS) št. 2568/91 in Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 29/2012 (glej stran 1 tega Uradnega lista).

- (7) Za preverjanje bi morale države članice določiti dokazila, ki jih je treba predložiti za različne izraze, ki se lahko uporabijo na etiketi. Taka dokazila bi morala vključevati ugotovljena dejstva, rezultate analiz ali zanesljive zapise ter upravne ali računovodske informacije.
- (8) Države članice bi morale imeti možnost, da v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2022/2104 odobrijo polnilnice na svojem ozemlju, da se olajša preverjanje skladnosti proizvoda z obveznimi in neobveznimi navedbami na etiketi.
- (9) Značilnosti različnih vrst oljčnih olj bi morale bit opredeljene enotno za celotno Unijo. Zato bi morala zakonodaja Unije določati, katere metode kemijske analize in organoleptične ocene bi bilo treba uporabiti. Ker je Unija članica Mednarodnega sveta za oljke (IOC), bi bilo treba pri preverjanju skladnosti uporabiti metode, ki jih je določil IOC.
- (10) Za enotnost vzorčenja za preverjanje skladnosti bi bilo treba določiti metodo vzorčenja oljčnega olja. Da bi se analize izvajale v ustreznih pogojih in ob upoštevanju razdalj med regijami, bi bilo treba določiti različne roke, v katerih se vzorci po vzorčenju pošljejo v laboratorij.
- (11) Države članice bi morale preveriti skladnost oljčnega olja, danega na trg Unije, z značilnostmi iz Delegirane uredbe (EU) 2022/2104. Pri razvrščanju oljčnih olj bi bilo treba rezultate preskusov primerjati z mejnimi vrednostmi iz navedene uredbe ob upoštevanju ponovljivosti in obnovljivosti uporabljenih analiznih metod.
- (12) Metoda IOC za ocenjevanje organoleptičnih značilnosti deviškega oljčnega olja vključuje ustanovitev ocenjevalnih komisij z izbranimi in usposobljenimi pokuševalci. Za doseganje enotnosti pri izvajanju bi bilo treba določiti minimalne zahteve za odobritev ocenjevalnih komisij. Glede na težave, ki jih bodo imele nekatere države članice pri ustanavljanju ocenjevalnih komisij, bi bilo treba dovoliti uporabo navedenih komisij v drugih državah članicah.
- (13) Uporaba metode IOC za ocenjevanje organoleptičnih značilnosti deviških oljčnih olj zahteva, da je na voljo postopek za obravnavo primerov razhajanj med deklarirano kategorijo in kategorijo, ki jo določi ocenjevalna komisija.
- (14) Za pravilno delovanje sistema prelevmanov pri uvozu oljnih pogač in tropin bi bilo treba določiti enotno metodo za določanje vsebnosti olja v teh proizvodih.
- (15) Države članice bi morale določiti kazni za neskladnosti s tržnimi standardi za oljčno olje, ugotovljene na nacionalni ravni. Navedene kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračalne.
- (16) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Upravljalnega odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Področje uporabe

Ta uredba določa pravila o:

- (a) preverjanju skladnosti s tržnimi standardi za oljčna olja iz člena 2 Delegirane uredbe (EU) 2022/2104 in njegovem izvajanju s strani gospodarskih subjektov;
- (b) sodelovanju in pomoči med pristojnimi organi pri preverjanju skladnosti iz točke (a);
- (c) evidencah, ki jih vodijo gospodarski subjekti, ki proizvajajo ali hranijo oljčno olje, in odobritvi polnilnic;
- (d) analiznih metodah za določanje značilnosti oljčnih olj.

Člen 2

Obveznosti držav članic pri preverjanju skladnosti

1. Države članice preverjajo skladnost oljčnega olja, da preverijo izvajanje tržnih standardov iz Delegirane uredbe (EU) 2022/2104 na podlagi analize tveganja iz člena 3.
2. Države članice preverijo, ali gospodarski subjekti izpolnjujejo svoje obveznosti iz člena 5(1).
3. Vsaka država članica Komisiji v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1183 (*) sporoči ime in naslov organa ali organov, pristojnih za preverjanje skladnosti na podlagi te uredbe. Komisija ostale države članice in na zahtevo vse zainteresirane strani obvesti o navedenih pristojnih organih. Države članice Komisijo sproti obveščajo o vseh spremembah.

Člen 3

Pogostost preverjanja skladnosti in analiza tveganja

1. Za namene tega člena je „trženo oljčno olje“ skupna količina oljčnega olja, ki je dana na trg v državi članici in izvožena iz te države članice.
2. Države članice izvedejo vsaj eno preverjanje skladnosti na leto na tisoč ton oljčnega olja, trženega na njihovem ozemlju.
3. Države članice zagotovijo, da se preverjanje skladnosti opravi selektivno na podlagi analize tveganja in dovolj pogosto, da se preveri, ali je trženo oljčno olje skladno z deklarirano kategorijo.
4. Merila za oceno tveganja so zlasti:
 - (a) kategorija oljčnega olja v smislu člena 2 Delegirane uredbe (EU) 2022/2104, obdobje proizvodnje, cena olja v primerjavi z drugimi rastlinskimi olji, mešanje in polnjenje, skladiščni prostori in razmere, država porekla, namembna država, prevozno sredstvo ali količina serije;
 - (b) položaj gospodarskih subjektov v tržni verigi, količina in vrednost, ki jo dajo na trg, razpon kategorij trženega olja, vrsta dejavnosti, ki se izvajajo, kot so mletje, skladiščenje, rafiniranje, mešanje, polnjenje ali prodaja na drobno;
 - (c) ugotovitve pri prejšnjem preverjanju, vključno s številom in vrsto ugotovljenih pomanjkljivosti, običajno kakovostjo trženega oljčnega olja, učinkovitostjo uporabljenih tehničnih opreme;
 - (d) zanesljivost sistemov gospodarskih subjektov za zagotavljanje kakovosti ali za samonadzor nad skladnostjo s tržnimi standardi;
 - (e) kraj izvedbe preverjanja, zlasti če je to točka prvega vstopa v Unijo, točka zadnjega izstopa iz Unije, ali kraj, kjer se olje proizvaja, polni, natovarja ali prodaja končnemu potrošniku;
 - (f) vse informacije, ki bi lahko nakazovale tveganje za neskladnost.
5. Države članice vnaprej določijo:
 - (a) merila za ocenjevanje tveganja za neskladnosti serij;
 - (b) na podlagi analize tveganja za vsako kategorijo tveganja najmanjše število gospodarskih subjektov ali serij in količin, pri katerih se preverja skladnost.
6. Če se pri preverjanju odkrijejo večje nepravilnosti, države članice povečajo pogostost preverjanja za fazo trženja, kategorijo olja, poreklo ali druga merila.

(*) Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1183 z dne 20. aprila 2017 o dopolnitvi uredb (EU) št. 1307/2013 in (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede pošiljanja informacij in dokumentov Komisiji (UL L 171, 4.7.2017, str. 100).

Člen 4

Sodelovanje med državami članicami pri preverjanju skladnosti

1. Če se odkrije kakršna koli nepravilnost in ima gospodarski subjekt, naveden na etiketi, sedež v drugi državi članici, zadevna država članica od države članice, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, naveden na etiketi, zahteva preverjanje v skladu z Izvedbeno uredbo Komisiji (EU) 2019/1715 ^(⁶).
2. Poleg zahtev iz člena 16 Izvedbene uredbe (EU) 2019/1715 se zahtevi iz odstavka 1 tega člena priložijo vse informacije, potrebne za preverjanje, in zlasti:
 - (a) datum vzorčenja ali nakupa zadevnega oljčnega olja;
 - (b) ime ali naziv in naslov gospodarskega subjekta, kjer je bil odvzet vzorec ali kjer je bilo kupljeno zadevno oljčno olje;
 - (c) število zadevnih serij;
 - (d) kopija vseh etiket na vsebnikih zadevnega oljčnega olja;
 - (e) izsledki analize ali drugih primerjalnih strokovnih mnenj z navedbo uporabljene metode ter naziv in naslov zadevnega laboratorija ali strokovnjaka;
 - (f) po potrebi ime dobavitelja zadevnega oljčnega olja, kakor ga navaja prodajalec.
3. Poleg zahtev iz člena 22 Izvedbene uredbe (EU) 2019/1715 država članica, na katero je naslovljena zahteva, odvzame vzorce najpozneje pred koncem meseca, ki sledi mesecu zahteve, in preveri navedbe na zadevni etiketi. Odgovori v treh mesecih od datuma zahteve.

Člen 5

Obveznosti gospodarskih subjektov

1. Za namene preverjanja skladnosti gospodarski subjekti iz oljarne in do faze stekleničenja vodijo evidence o vnosu in iznosu za vsako kategorijo oljčnega olja, ki ga hranijo.
2. Na zahtevo države članice, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, naveden na etiketi, gospodarski subjekt predloži dokumentacijo o izpolnjevanju zahtev iz členov 6, 8 in 10 Delegirane uredbe (EU) 2022/2104, ki temelji na enem ali več naslednjih elementih:
 - (a) podatkih ali znanstveno ugotovljenih dejstvih;
 - (b) izsledkih analiz ali samodejnih zapisih o reprezentativnih vzorcih;
 - (c) upravnih ali računovodskih podatkih, hranjenih v skladu z unijskimi in nacionalnimi predpisi.

Člen 6

Neobvezna odobritev polnilnic na nacionalni ravni

1. Države članice lahko odobrijo polnilnice na svojem ozemlju.
2. Kadar se države članice odločijo za uporabo odstavka 1, izdajo odobritev in dodelijo alfanumerično identifikacijo vsaki polnilnici, ki to zahteva in izpolnjuje naslednje pogoje:
 - (a) ima zmogljivosti za polnjenje;
 - (b) se zaveže zbiranju in hranjenju dokumentacije iz člena 5;

⁽⁶⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/1715 z dne 30. septembra 2019 o pravilih za delovanje sistema upravljanja informacij za uradni nadzor in njegovih sistemskih komponent (uredba o IMSOC) (UL L 261, 14.10.2019, str. 37).

- (c) ima sistem skladiščenja, ki omogoča preverjanje porekla oljčnih olj, za katera je označevanje kraja porekla obvezno v skladu s členom 8(1) Delegirane uredbe (EU) 2022/2104.
3. Kadar se države članice odločijo za uporabo odstavka 1, Komisijo uradno obvestijo o ustreznih ureditvah v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾.

Člen 7

Analizne metode za določanje značilnosti oljčnih olj

Značilnosti oljčnih olj iz Priloge I k Delegirani uredbi (EU) 2022/2104 se določijo z analiznimi metodami iz Priloge I k tej uredbi.

Člen 8

Vzorčenje za preverjanje skladnosti

1. Vzorci za preverjanje skladnosti se odvzamejo v skladu z mednarodnima standardoma EN ISO 661 o pripravi preskusnih vzorcev in EN ISO 5555 o vzorčenju. Vendar se za serije oljčnega olja v vsebnikih vzorčenje izvede v skladu s Prilogo II. Za olja v razlitem stanju, ki jih ni mogoče vzorčiti v skladu s standardom EN ISO 5555, se vzorčenje izvede po navodilih pristojnega organa države članice.
2. Brez poseganja v standard EN ISO 5555 in poglavje 6 standarda EN ISO 661 se odvzeti vzorci nemudoma spravijo v hladen in temen prostor ter pošljejo v laboratorij za analizo najpozneje v petih delovnih dneh po odvzemu, sicer se hranijo tako, da se jim med prevozom ali skladiščenjem ne poslabša kakovost ali se ne poškodujejo, preden se pošljejo v laboratorij.

Člen 9

Preverjanje značilnosti oljčnih olj

1. Države članice preverijo skladnost oljčnih olj z značilnostmi oljčnih olj iz Priloge I k Delegirani uredbi (EU) 2022/2104:
- (a) v poljubnem vrstnem redu ali
- (b) z upoštevanjem vrstnega reda iz diagrama poteka v Prilogi III k tej uredbi, dokler ni sprejeta ena od odločitev iz diagrama poteka.
2. Za namene preverjanja iz odstavka 1 se analize za določanje kislosti, peroksidnega števila, K232, K268 ali K270, ΔK , etilnih estrov maščobnih kislin, voskov in organoleptičnih značilnosti, ter kadar je primerno, ponovljene analize, ki jih zahteva nacionalna zakonodaja, za oljčna olja v vsebnikih izvedejo pred datumom minimalnega roka trajanja. Pri vzorčenju olj v razlitem stanju se navedene analize izvedejo v šestih mesecih po mesecu, v katerem je bil vzorec odvzet.
3. Za preverjanje ostalih značilnosti oljčnih olj iz Priloge I k Delegirani uredbi (EU) 2022/2104 rok ni določen.
4. Če za oljčno olje v vsebnikih, razen če je bil vzorec odvzet manj kot dva meseca pred datumom minimalnega roka trajanja, rezultati analiz ne ustrezajo značilnostim deklarirane kategorije oljčnega olja, se gospodarski subjekt, pri katerem je bil vzorec odvzet, obvesti najpozneje en mesec pred datumom minimalnega roka trajanja.

⁽⁶⁾ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

5. Za določitev značilnosti oljčnega olja z metodami iz Priloge I k tej uredbi se rezultati analiz neposredno primerjajo z mejnimi vrednostmi iz Priloge I k Delegirani uredbi (EU) 2022/2104, ki upoštevajo ponovljivost in obnovljivost uporabljenih analiznih metod.

6. Pravila iz tega člena se uporabljajo za vsak primarni vzorec, odvzet v skladu s Prilogo II.

Člen 10

Ocenjevalne komisije

1. Za preverjanje skladnosti ocenjevalne komisije, ki jihodobrijo države članice na svojem ozemlju, ocenijo organoleptične značilnosti deviških oljčnih olj iz Priloge I k Delegirani uredbi (EU) 2022/2104 ter poročajo o teh značilnostih in kategoriji.

2. Pogoje za odobritev ocenjevalnih komisij določijo države članice in zagotovijo, da:

(a) so izpolnjene zahteve metode iz Priloge I, točka 5, za določitev organoleptičnih značilnosti deviškega oljčnega olja;

(b) je vodja ocenjevalne komisije deležen usposabljanja, ki ga v ta namen priznava država članica;

(c) je nadaljnja odobritev odvisna od uspešnosti pri letnem pregledu ocenjevalne komisije, ki ga opravi država članica.

3. Države članice v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2017/1183 Komisijo uradno obvestijo o seznamu odobrenih ocenjevalnih komisij na svojem ozemlju in jo nemudoma obvestijo o vseh spremembah tega seznama.

4. Če na ozemlju države članice nobena ocenjevalna komisija ne izpolnjuje pogojev za odobritev iz odstavka 2, se država članica obrne na ocenjevalno komisijo, odobreno v drugi državi članici.

Člen 11

Preverjanje organoleptičnih značilnosti oljčnih olj

1. Organoleptične značilnosti deviških oljčnih olj iz Priloge I k Delegirani uredbi (EU) 2022/2104 se štejejo za skladne z deklarirano kategorijo, če ocenjevalna komisija, ki jo je odobrila država članica, kategorijo potrdi.

2. Če ocenjevalna komisija ne potrdi organoleptičnih značilnosti deklarirane kategorije, pristojni organi na zahtevo gospodarskega subjekta, pri katerem se opravlja nadzor, odredijo dve ponovljeni oceni, ki ju nemudoma izvedejo druge odobrene ocenjevalne komisije. Vsaj ena ocenjevalna komisija je komisija, ki jo odobri država članica, v kateri je bilo oljčno olje proizvedeno. Zadevne značilnosti se štejejo za skladne z deklariranimi značilnostmi, če obe ponovljeni oceni potrdita deklarirano kategorijo. V nasprotnem primeru se ne glede na vrsto napak, ugotovljenih med ponovljenima ocenama, deklarirana kategorija določi za neskladno z značilnostmi, stroške ponovljenih ocen pa krije gospodarski subjekt, pri katerem se opravlja nadzor.

3. Kadar je olje proizvedeno zunaj Unije, obe ponovljeni analizi izvedeta ocenjevalni komisiji, ki se razlikujeta od tiste, ki je prvotno ugotovila neskladnost.

4. Pri izvajanju ponovljenih ocen ocenjevalne komisije ocenijo oljčno olje na dveh različnih pokušnjah. Rezultati obeh pokušenj za oljčno olje, ki je se ponovno ocenjuje, morajo biti statistično homogeni. Če niso, je treba vzorec ponovno dvakrat analizirati. Sporočene vrednosti organoleptičnih značilnosti oljčnega olja, ki je se ponovno ocenjuje, se izračunajo kot povprečje vrednosti, dobljenih za navedene značilnosti na dveh statistično homogenih pokušnjah.

*Člen 12***Vsebnost olja v oljnih pogačah in drugih ostankih**

1. Vsebnost olja v oljni pogači in drugih ostankih, dobljeni pri ekstrakciji oljčnega olja (oznaki KN 2306 90 11 in 2306 90 19), se določi z uporabo metode iz Priloge IV.
2. Vsebnost olja iz odstavka 1 je izražena v masnem odstotku olja na maso suhe snovi.

*Člen 13***Kazni**

1. Kadar se ugotovi, da se tržni standardi iz Delegirane uredbe (EU) 2022/2104 ne upoštevajo, države članice uporabijo učinkovite, sorazmerne in odvračalne kazni, ki se določijo glede na resnost ugotovljene nepravilnosti.
2. Države članice vsako leto do 31. maja v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2017/1183 Komisijo uradno obvestijo o ukrepih, sprejetih v ta namen, in jo nemudoma obvestijo o kakršnih koli spremembah navedenih ukrepov.

*Člen 14***Poročanje**

Države članice vsako leto do 31. maja Komisiji predložijo poročilo v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2017/1183 o izvajanju te uredbe v predhodnem koledarskem letu. Poročilo vsebuje vsaj rezultate preverjanja skladnosti oljčnega olja v skladu s predlogo iz Priloge V.

*Člen 15***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. julija 2022

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA I

ANALIZNE METODE ZA DOLOČANJE ZNAČILNOSTI OLJČNIH OLJ

	Značilnosti oljčnih olj	Uporabljena metoda Mednarodnega sveta za oljke
1	Kislost	COI/T.20/Doc. št. 34 (Določanje prostih maščobnih kislin, metoda v hladnem)
2	Peroksidno število	COI/T.20/Doc. št. 35 (Določanje peroksidnega števila)
3	2-gliceril monopalmitat	COI/T.20/Doc. št. 23 (Določanje deleža 2-gliceril monopalmitata)
4	K232, K268 ali K270, ΔK	COI/T.20/Doc. št. 19 (Spektrofotometrično merjenje v UV področju)
5	Organoleptične značilnosti	COI/T.20/Doc. št. 15 (Senzorična analiza oljčnega olja – Metoda za organoleptično ocenjevanje deviškega oljčnega olja) – razen točk 4.4 in 10.4
6	Sestava maščobnih kislin, vključno s trans-izomeri	COI/T.20/Doc. št. 33 (Določanje metilnih estrov maščobnih kislin s plinsko kromatografijo)
7	Etilni estri maščobnih kislin, voski	COI/T.20/Doc. št. 28 (Določanje vsebnosti voskov, metilnih estrov maščobnih kislin in etilnih estrov maščobnih kislin s kapilarno plinsko kromatografijo)
8	Skupna vsebnost sterolov, sestava sterolov, eritrodiool, uvaol in alifatski alkoholi	COI/T.20/ Doc. št. 26 (Določanje sestave in vsebnosti sterolov, triterpenskimi dialkoholov in alifatskih alkoholov s kapilarno plinsko kromatografijo)
9	Stigmastadieni	COI/T-20/Doc. št. 11 (Določanje stigmastadienov v rastlinskih oljih)
10	ΔECN42	COI/T.20/Doc. št. 20 (Določanje razlike med dejansko in teoretično vsebnostjo triacilglicerolov z ekvivalentnim ogljikovim številom (ECN) 42)

PRILOGA II

VZORČENJE OLJČNEGA OLJA, DOSTAVLJENEGA V VSEBNIKIH

Ta metoda vzorčenja se uporablja za serije oljčnega olja v vsebnikih. Uporabljajo se različne metode vzorčenja, odvisno od tega, ali vsebnik presega 5 litrov ali ne.

V tej prilogi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „vsebnik“ pomeni posodo, ki je v neposrednem stiku z oljčnim oljem;
- (b) „serija“ pomeni skupek vsebnikov, ki se proizvedejo, izdelajo in polnijo v takih okoliščinah, da se oljčno olje v vsakem od vsebnikov šteje za homogeno po vseh analitskih lastnostih. Identifikacija serij se izvede v skladu z Direktivo 2011/91/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
- (c) „posamični vzorec“ pomeni količino oljčnega olja v vsebniku do 5 litrov ali odvzeto iz vsebnika nad 5 litrov, kadar se vsebnik izbere iz naključnega dela serije.

1. VSEBINA PRIMARNEGA VZORCA

1.1 Primarni vzorci za vsebnike do 5 litrov

Primarni vzorec za vsebnike do 5 litrov se pripravi v skladu s tabelo 1.

Tabela 1

Najmanjša velikost primarnega vzorca mora vsebovati naslednje:

Če je prostornina izvirnega pakiranja	Primarni vzorec mora zajemati oljčno olje iz
(a) 750 ml ali več	(a) 1 vsebnika;
(b) manj kot 750 ml	(b) najmanjšega števila vsebnikov s skupno prostornino vsaj 750 ml.

Vsebino primarnega vzorca je treba pred izvedbo različnih ocen in analiz homogenizirati.

1.2 Primarni vzorci za vsebnike nad 5 litrov

Primarni vzorec za vsebnike nad 5 litrov se pripravi iz skupnega števila posamičnih vzorcev, odvzetih iz najmanjšega števila vsebnikov iz tabele 2. Vsebniki se iz serije izberejo naključno. Ko je primarni vzorec izbran, mora biti dovolj velik, da omogoča razdelitev na več vzorcev.

Tabela 2

Najmanjše število naključno izbranih vsebnikov

Število vsebnikov v seriji	Najmanjše število izbranih vsebnikov
Do 10	1
Od 11 ... do 150	2
Od 151 ... do 500	3
Od ... 501 do 1 500	4
Od ... 1 501 do 2 500	5
> 2 500 – na 1 000 vsebnikov	1 dodatni vsebnik

Po homogenizaciji vsebine vsakega vsebnika se posamični vzorec odvzame in zlije v skupni vsebnik za homogenizacijo z mešanjem, da se kar najbolje zaščiti pred zrakom.

⁽¹⁾ Direktiva 2011/91/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o označbah ali znakih za identifikacijo serije, v katero spada živilo (UL L 334, 16.12.2011, str. 1).

Vsebino primarnega vzorca je treba preliti v več vsebnikov z najmanjšo prostornino 1 litra, pri čemer je vsak vsebnik enota primarnega vzorca. Vsako enoto vsebnika je treba napolniti tako, da je zračna plast na vrhu čim manjša, nato se ustrezno zapre in zatesni, da je proizvod zaščiten pred nedovoljenimi posegi. Te enote vsebnika se zaradi pravilne identifikacije označijo.

2. POVEČANJE ŠTEVILA PRIMARNIH VZORCEV

2.1 Število primarnih vzorcev lahko vsaka država članica po lastnih potrebah poveča (na primer zaradi organoleptičnega ocenjevanja v drugem laboratoriju od tistega, ki je izvedel kemijske analize, ponovljene analize itn.).

2.2 Pristojni organ lahko poveča število primarnih vzorcev v skladu z naslednjo tabelo:

Tabela 3

Število primarnih vzorcev, določeno na podlagi velikosti serije

Velikost serije (v litrih)	Število primarnih vzorcev
Manj kot 7 500	2
Od 7 500 do manj kot 25 000	3
Od 25 000 do manj kot 75 000	4
Od 75 000 do manj kot 125 000	5
125 000 ali več	6 + 1 na vsakih dodatnih 50 000 litrov

2.3 Vsak primarni vzorec se oblikuje po postopkih iz točk 1.1 in 1.2.

2.4 Pri naključnem izboru vsebnikov za posamične vzorce morajo biti vsebniki, izbrani za en posamični vzorec, sosednji vsebnikom, izbranim za drugi posamični vzorec. Treba je upoštevati lokacijo vsakega naključno izbranega vsebnika in ga nedvoumno identificirati.

3. ANALIZE IN REZULTATI

3.1 Če so vsi rezultati analiz vseh primarnih vzorcev v skladu z značilnostmi deklarirane kategorije oljčnega olja, se celotna serija določi za skladno.

3.2 Če rezultati analiz vsaj enega primarnega vzorca niso v skladu z značilnostmi deklarirane kategorije oljčnega olja, se celotna vzorčena serija določi za neskladno.

PRILOGA III

DIAGRAM POTEKA ZA PREVERJANJE, ALI JE VZOREC OLJČNEGA OLJA SKLADEN Z DEKLARIRANO KATEGORIJO

Splošna tabela

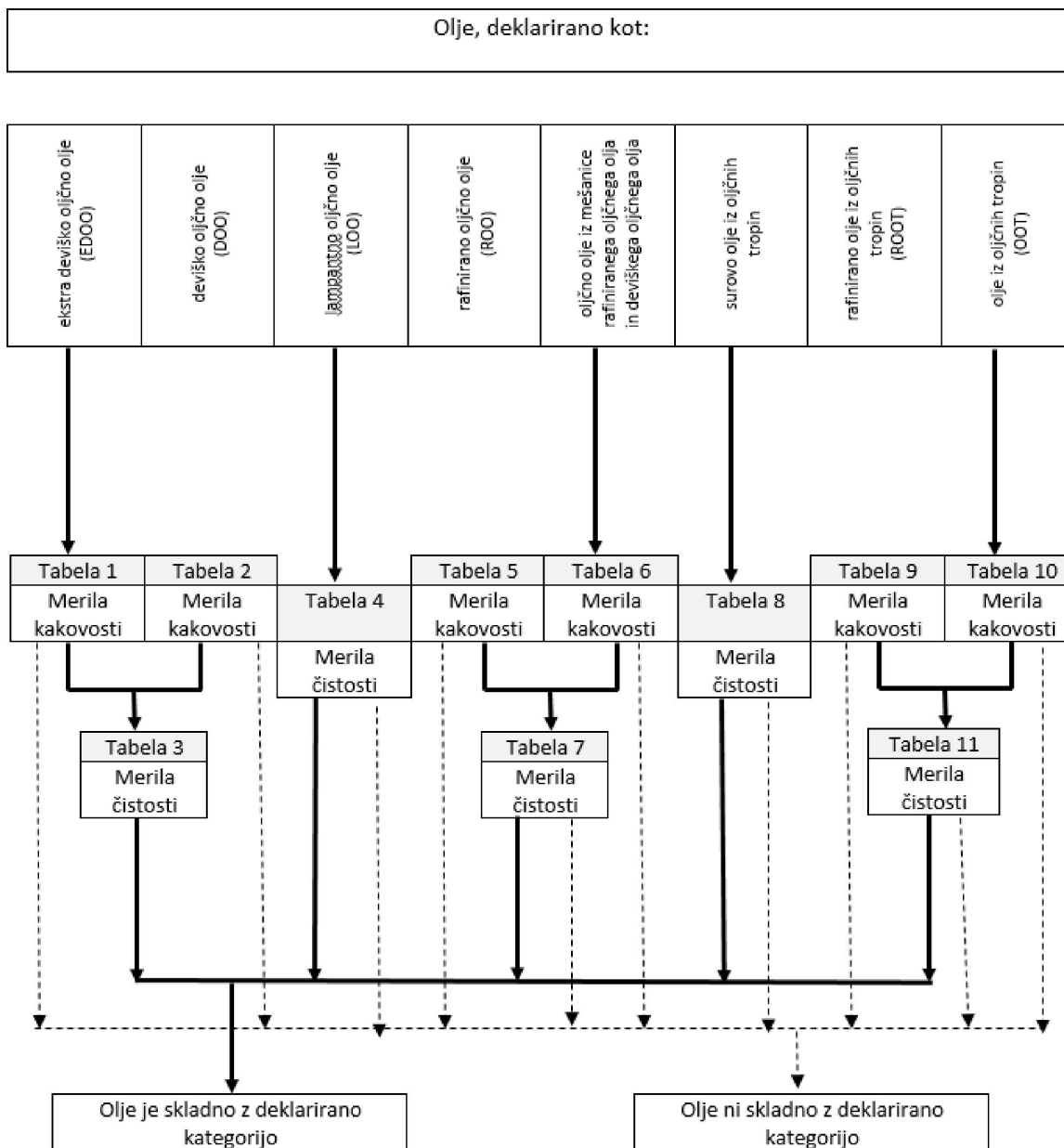

Tabela 1

Ekstra deviško oljčno olje (merila kakovosti)

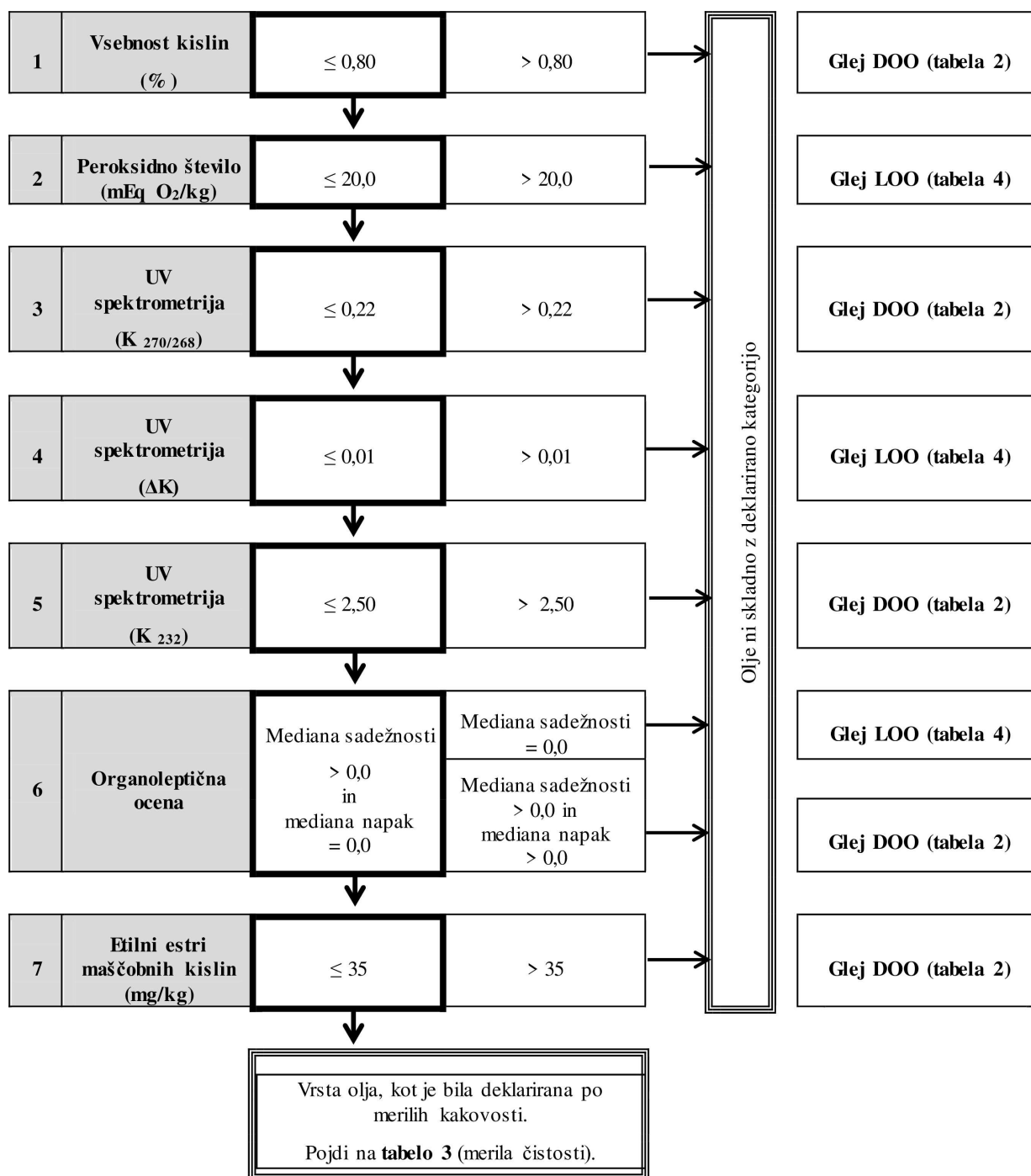

Tabela 2

Deviško oljčno olje (merila kakovosti)

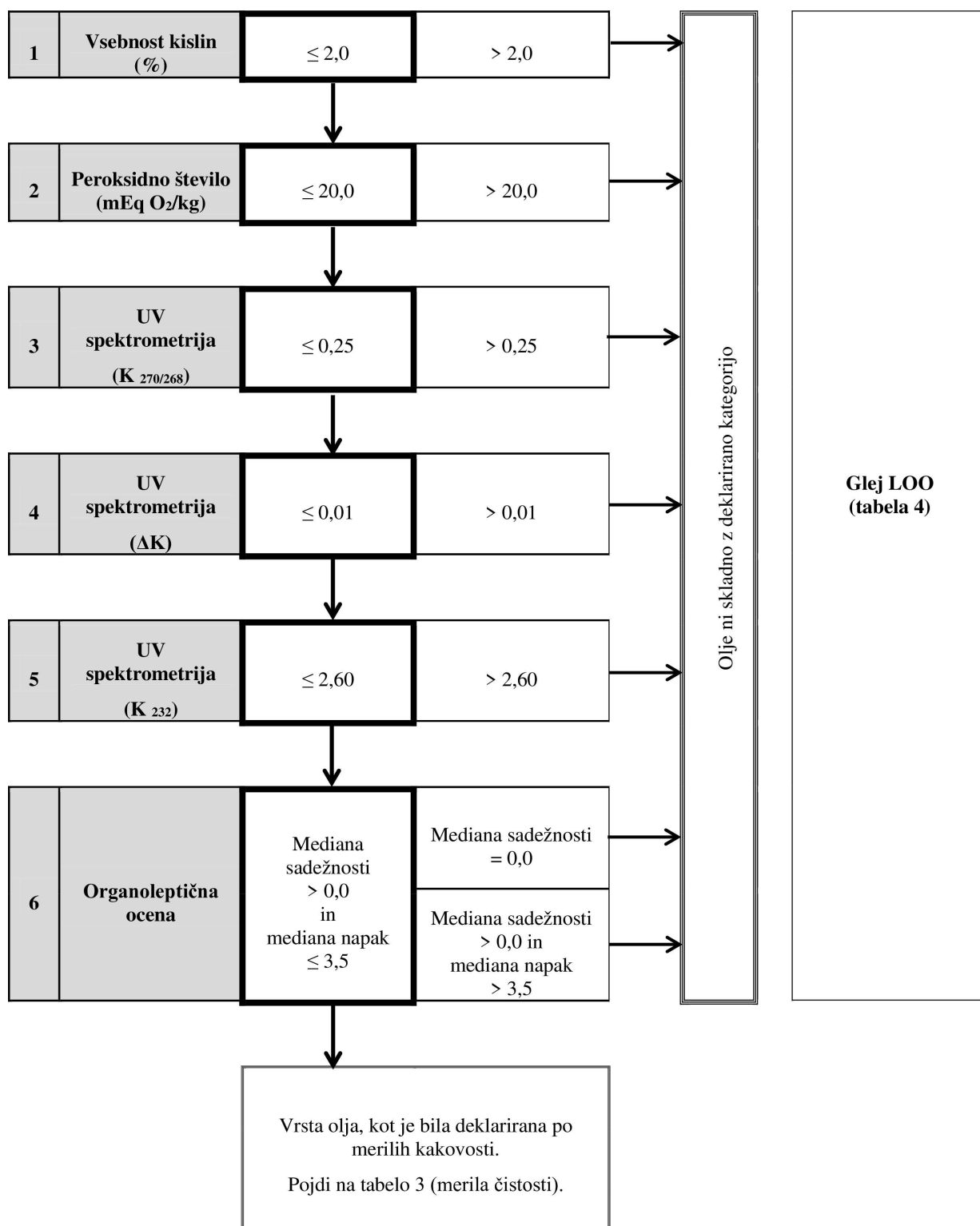

Tabela 3

Ekstra deviško oljčno olje in deviško oljčno olje (merila čistosti)

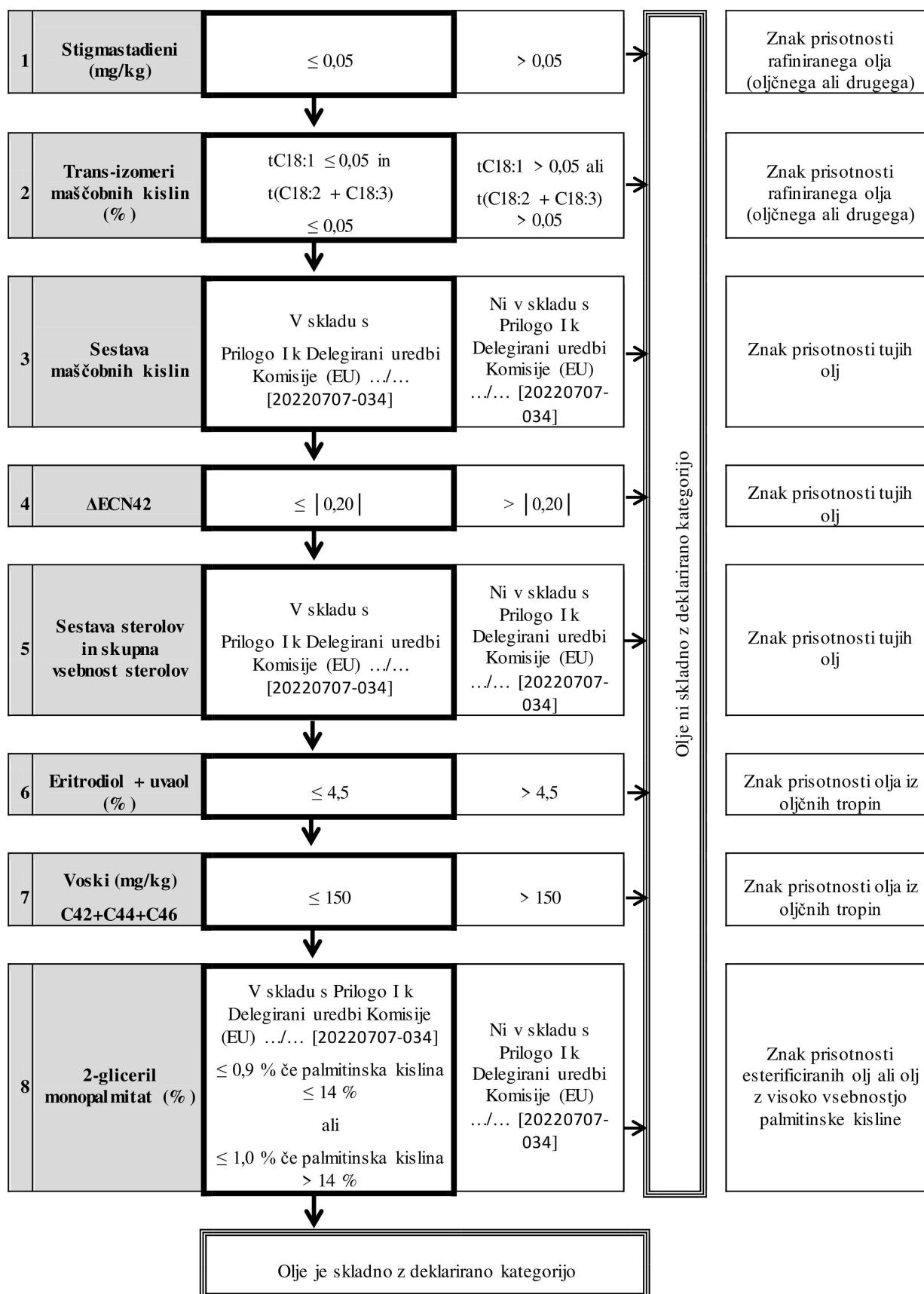

Tabela 4

Lampantno oljčno olje (merila čistosti)

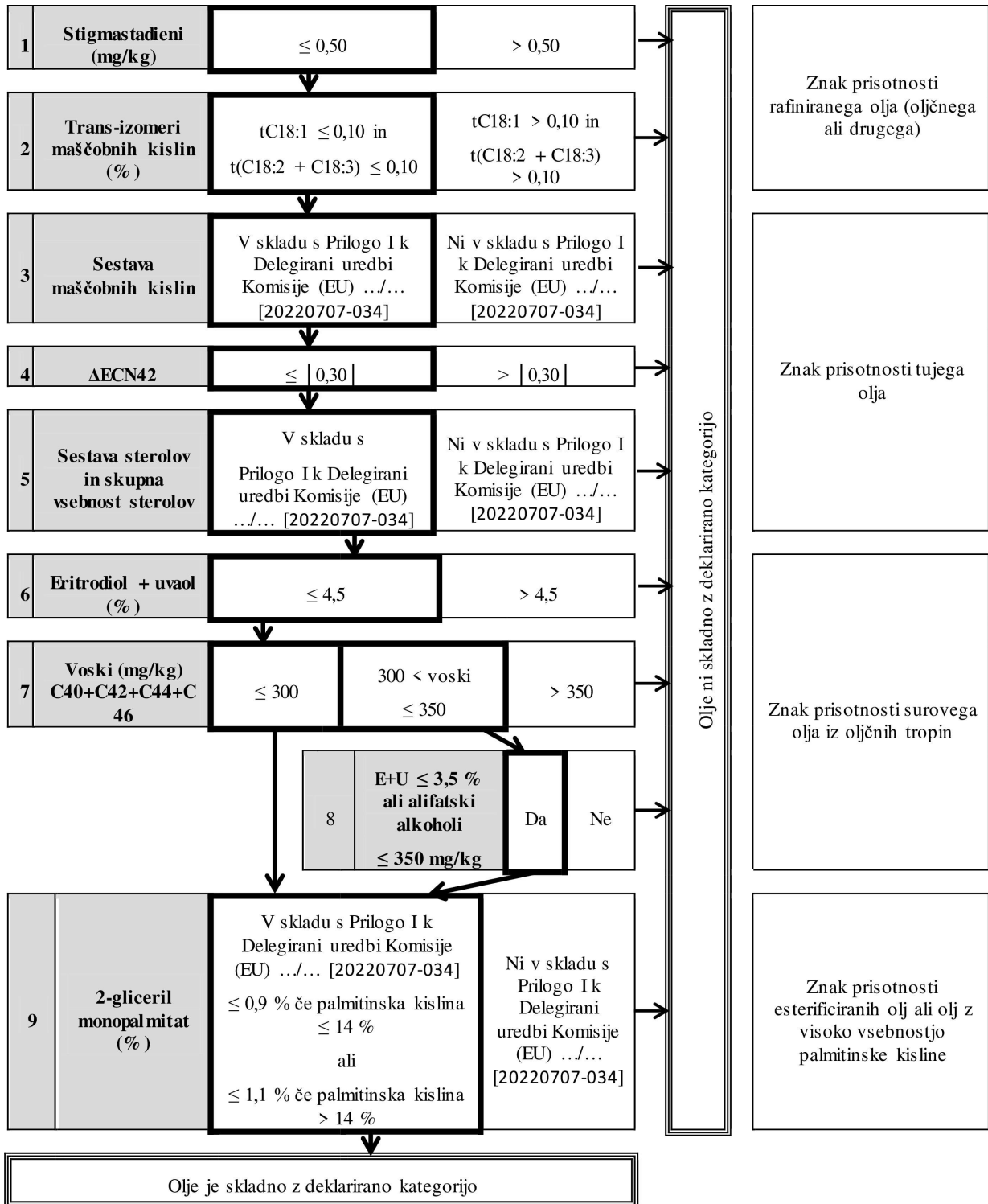

Tabela 5

Rafinirano oljčno olje (merila kakovosti)

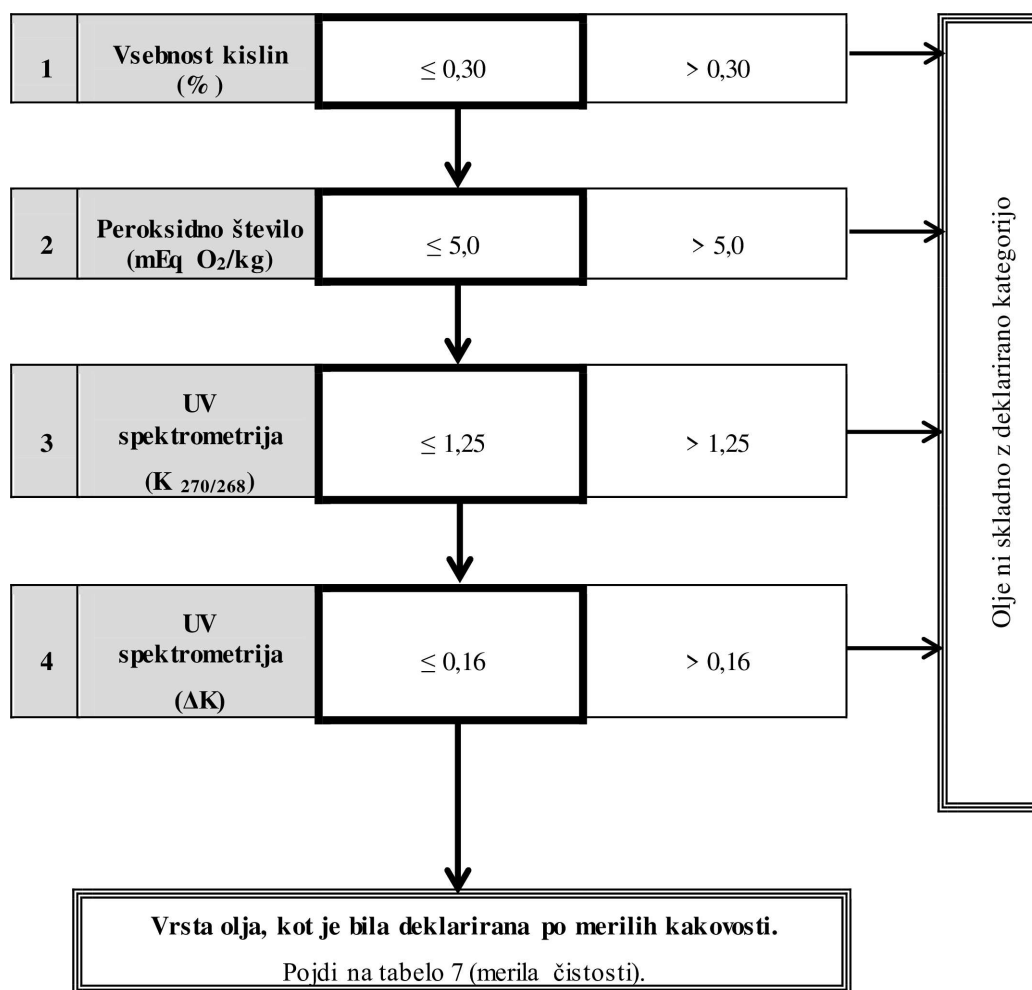

Tabela 6

Oljčno olje (sestavljeno iz rafiniranega oljčnega olja in deviških oljčnih olj) (merila kakovosti)

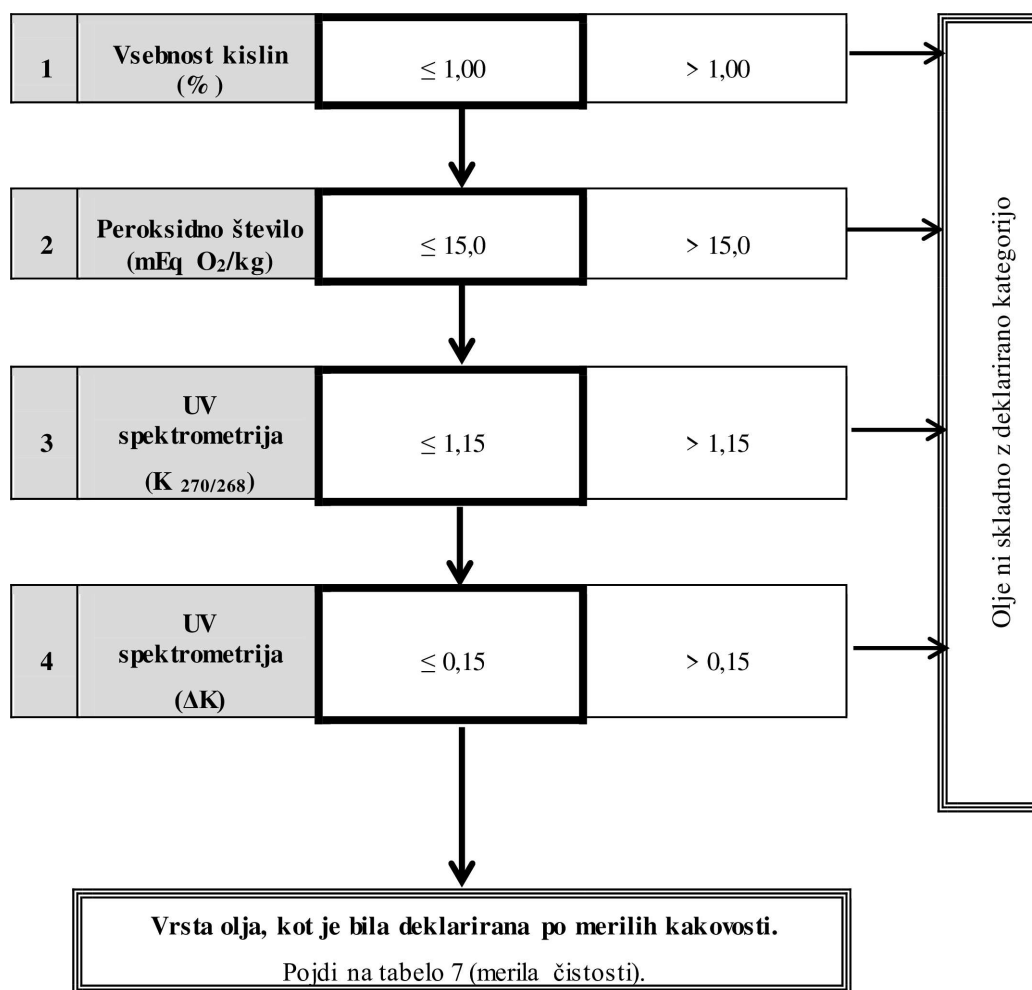

Tabela 7

Rafinirano oljčno olje in oljčno olje iz mešanice rafiniranega oljčnega olja in deviškega oljčnega olja (merila čistosti)

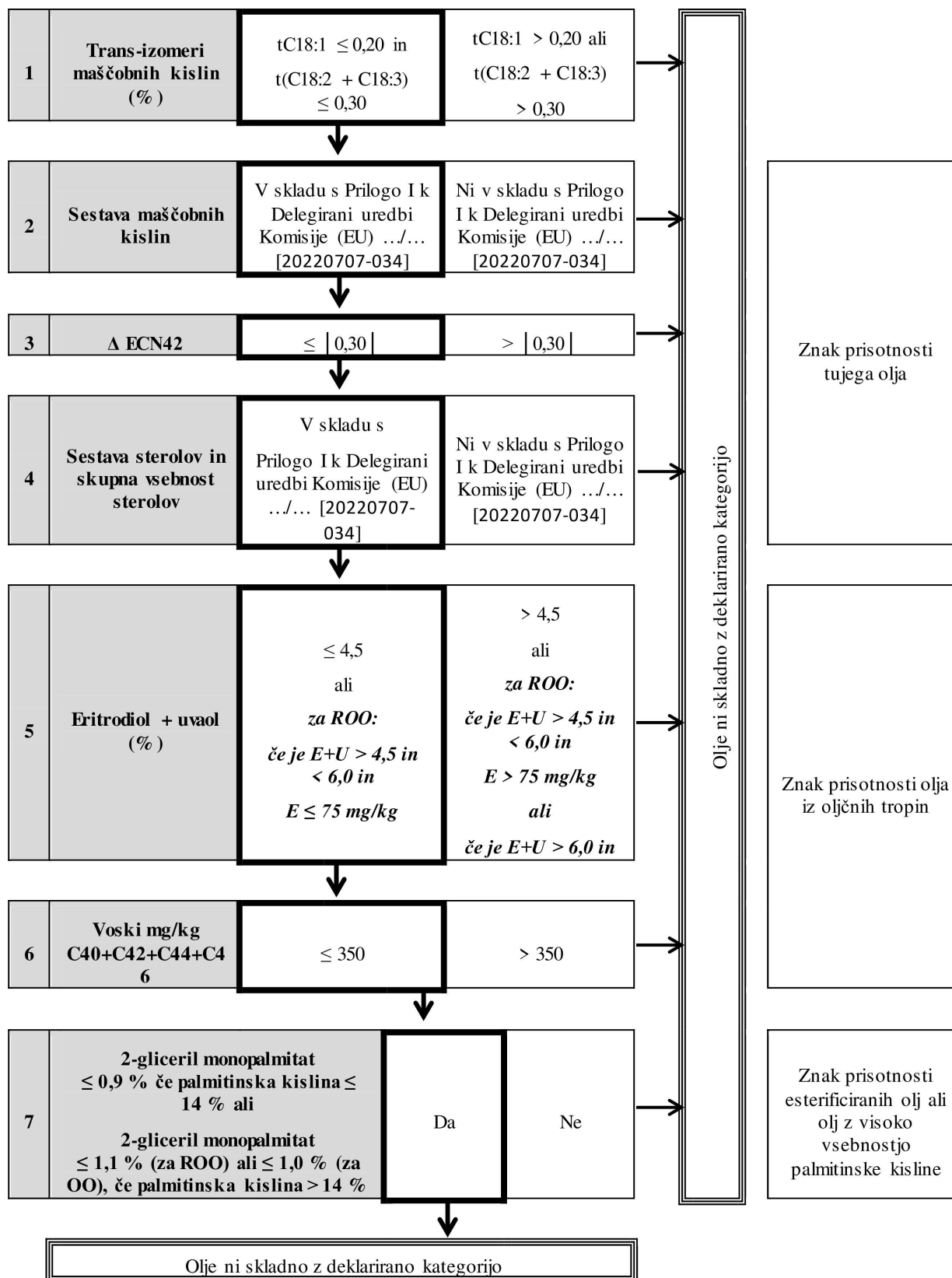

Tabela 8

Surovo olje iz oljčnih tropin (merila čistosti)

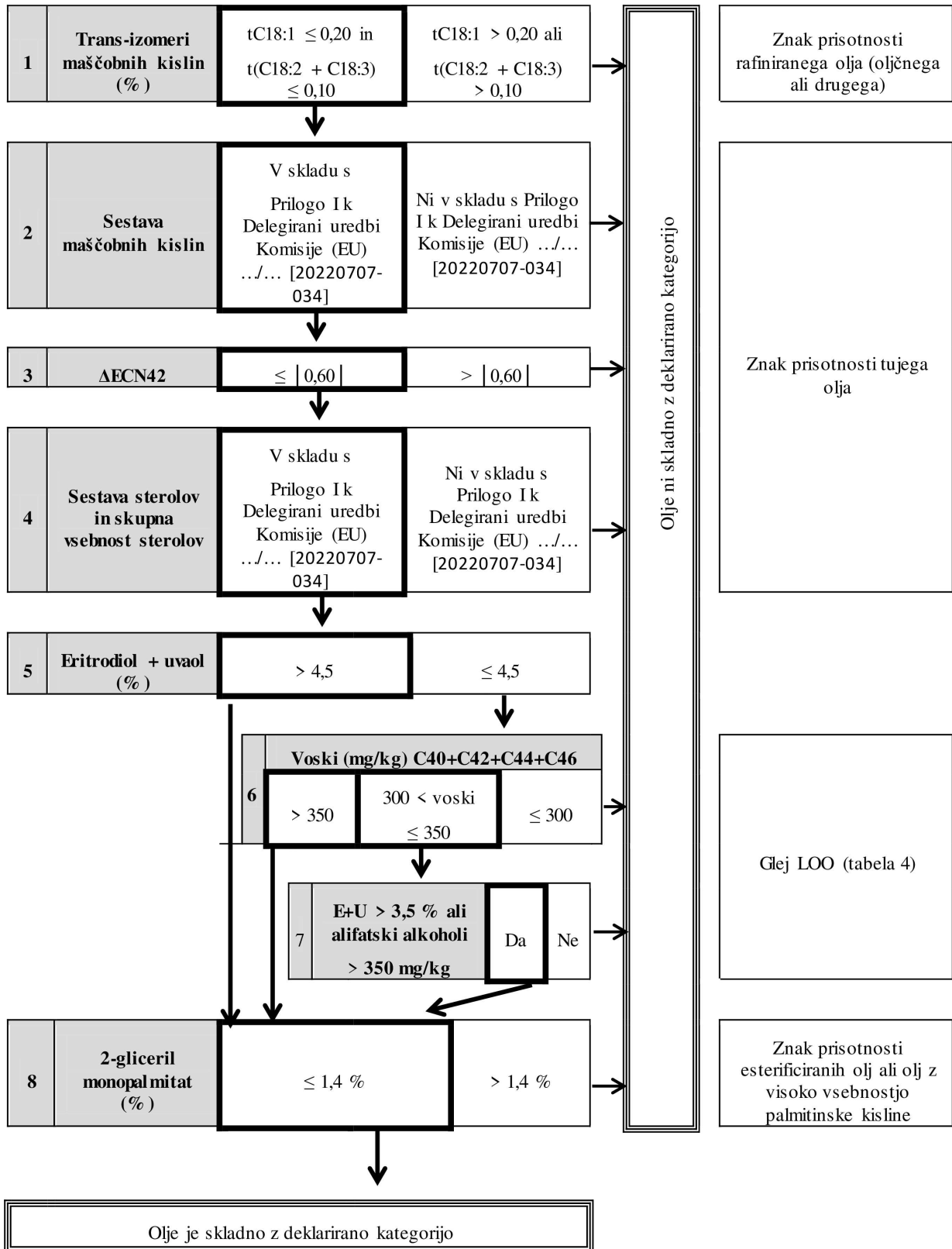

Tabela 9

Rafinirano olje iz oljčnih tropin (merila kakovosti)

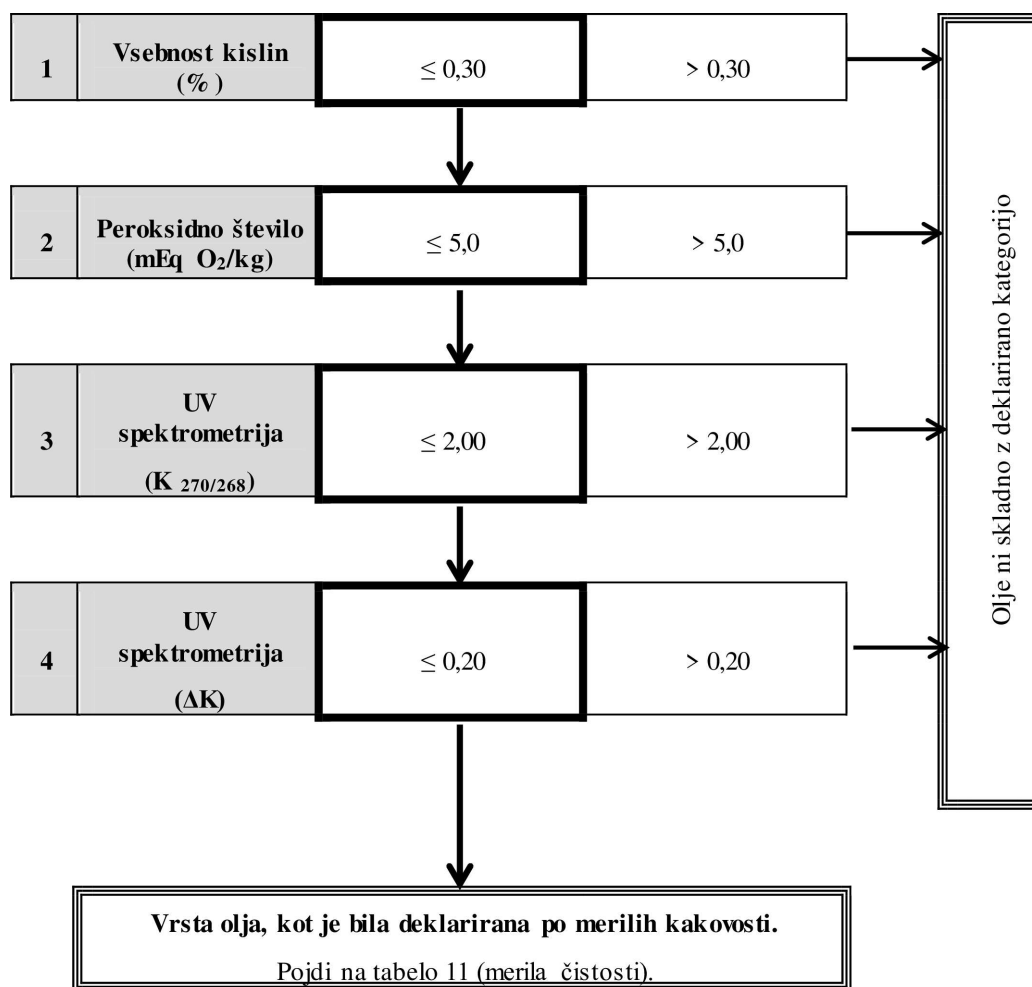

Tabela 10

Olje iz oljčnih tropin (merila kakovosti)

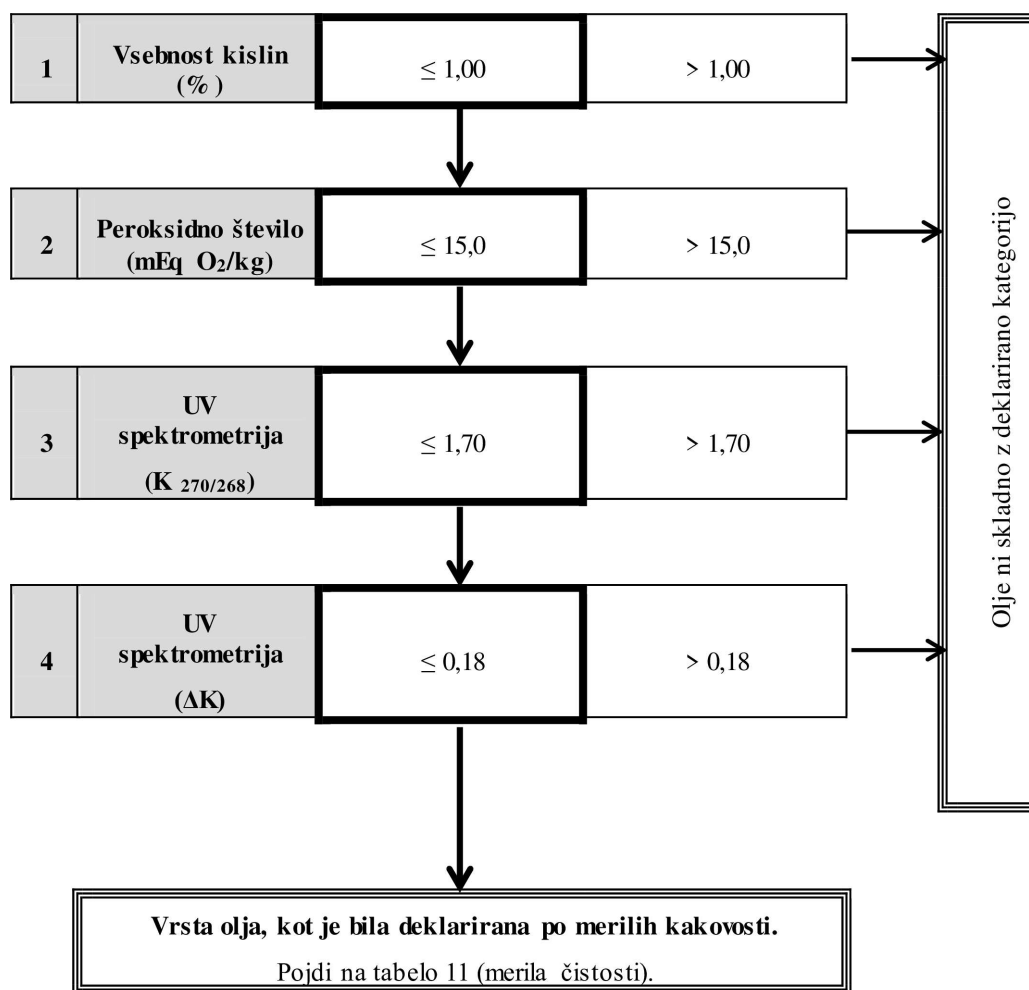
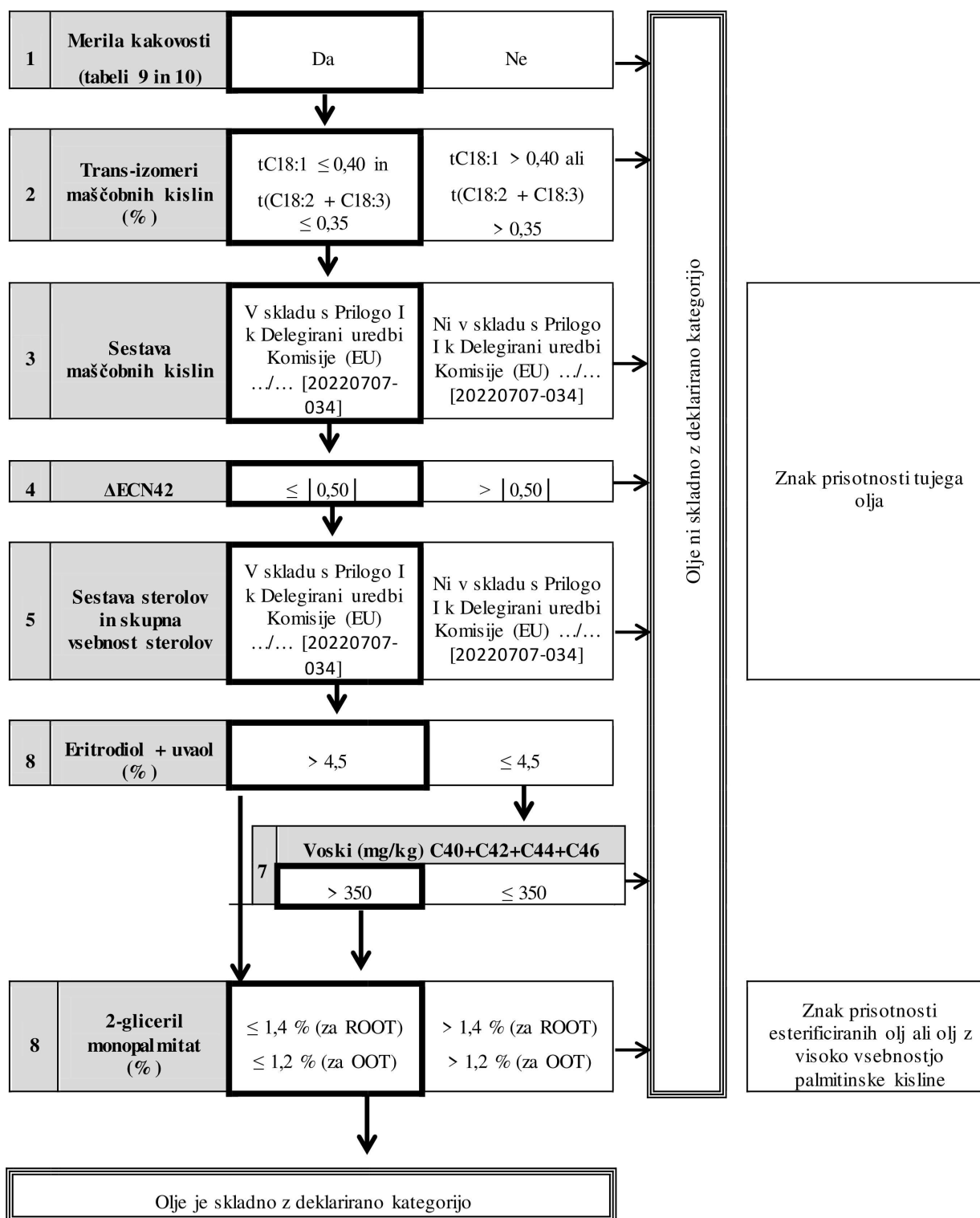

Tabela 11

Rafinirano olje iz oljčnih tropin in olje iz oljčnih tropin (merila čistosti)

PRILOGA IV

Metoda za merjenje vsebnosti olja v oljnih pogačah in tropinah**1. MATERIALI****1.1 Oprema**

- ustrezeni aparat za ekstrakcijo z 200–250-ml bučko z okroglim dnom,
- električna kopel (na primer peščena ali vodna kopel) ali grelna plošča,
- analitska tehtnica,
- sušilna peč, nastavljena na največ 80 °C
- električna sušilna peč s termostatično napravo, nastavljeno na 103 ± 2 °C, z možnostjo prepihanja z zrakom ali delovanja pri znižanem tlaku,
- mehanski mlin, ki se lahko čisti in v katerem je možno zmleti oljne tropine brez zvišanja njihove temperature ali kakršne koli znatne spremembe vsebnosti vlage, hlapnih snovi ali snovi, ki se lahko ekstrahirajo s heksanom,
- kartuša za ekstrakcijo in bombažna vata ali filtrirni papir s predhodno odstranjenimi snovmi, ki se lahko ekstrahirajo s heksanom,
- eksikator,
- sito z odprtini premera 1 mm,
- majhni koščki predhodno osušenega plovca.

1.2 Reagenti

Normalni heksan tehnične čistoče, pri katerem po popolnem izhlapevanju ostanek ne sme biti nad 0,002 g na 100 ml.

2. POSTOPEK**2.1 Priprava preskusnega vzorca**

Če je potrebno, s predhodno dobro očiščenim mehanskim mlinom zmeljemo laboratorijski vzorec do velikosti delcev, ki lahko v celoti prehajajo skozi sito.

S približno dvajsetino vzorca dokončno očistimo mlin, zmleti material zavržemo, zmeljemo preostali del vzorca, ga zberemo, premešamo in takoj analiziramo.

2.2 Preskusni delež

Takoj po končanem mletju za preskus odtehtamo približno 10 g vzorca na 0,01 g natančno.

2.3 Priprava kartuše za ekstrakcijo

Preskusni delež položimo v kartušo in zamašimo z vato. Če uporabljamo filtrirni papir, vanj zavijemo preskusni delež.

2.4 Predhodno sušenje

Če so oljne tropine zelo vlažne (tj. če je vsebnost hlapnih snovi nad 10 %), jih predhodno osušimo tako, da napolnjeno kartušo (ali filtrirni papir) postavimo v sušilno peč, v kateri temperatura ni višja od 80 °C, da vsebnost vlage in hlapnih snovi pade pod 10 %.

2.5 Priprava bučke z okroglim dnom

Na 1 mg natančno stehtamo bučko z enim ali dvema koščkoma plovca, ki smo ga predhodno osušili pri 103 ± 2 °C in v eksikatorju hladili najmanj eno uro.

2.6 Začetna ekstrakcija

V aparat za ekstrakcijo vstavimo kartušo (ali filtrirni papir) s preskusnim deležem. V bučko vlijemo zahtevano količino heksana. Bučko vstavimo v aparat za ekstrakcijo in vse skupaj postavimo na električno kopel. Hitrost segrevanja nastavimo tako, da je hitrost povratnega toka najmanj tri kaplje na sekundo (srednje, ne burno vretje). Po štirih urah ekstrakcije ohladimo. Kartušo odstranimo iz aparata za ekstrakcijo in z zračnim tokom odstranimo večji del impregniranega topila.

2.7 Druga ekstrakcija

Vsebino kartuše prenesemo v mikromlinček in jo čim bolj drobno zmeljemo. Celotno zmleto mešanico prenesemo nazaj v kartušo, ki jo ponovno vstavimo v aparat za ekstrakcijo.

Nadaljujemo z ekstrakcijo nadaljnji dve uri z uporabo iste bučke z okroglim dnom, ki vsebuje začetni ekstrakt.

Dobljena raztopina v ekstrakcijski bučki mora biti bistra. Če ni, jo filtriramo skozi filtrirni papir, originalno bučko in filtrirni papir pa večkrat speremo s heksanom. Filtrat in raztopino za izpiranje zberemo v drugi bučki z okroglim dnom, ki smo jo predhodno osušili in tarirali na 1 mg natančno.

2.8 Odstranjevanje topila in tehtanje ekstrakta

Večino topila odstranimo z destilacijo na električni kopeli. Zadnje ostanke topila odstranimo z 20-minutnim segrevanjem bučke v sušilni peči pri 103 ± 2 °C. Odstranjevanje topila lahko pospešimo s prepihanjem z zrakom ali še raje z inertnim plinom v časovnih presledkih ali z uporabo znižanega tlaka.

Bučko pustimo v eksikatorju najmanj eno uro, da se ohladi, in jo nato stehamo na 1 mg natančno.

Pod enakimi pogoji ponovno grejemo 10 minut, ohladimo v eksikatorju in ponovno stehamo.

Razlika med obema tehtanjema ne sme presegati 10 mg. Če je razlika večja, ponavljamo postopek 10-minutnega segrevanja, hlajenja in tehtanja, dokler razlika med dvema tehtanjema ni največ 10 mg. Zabeležimo zadnjo maso bučke.

Na preskusnem deležu izvedemo dve vzporedni določitvi.

3. IZRAŽANJE REZULTATOV

3.1 Postopek izračuna in enačba

(a) Ekstrakt, izražen kot masni odstotek prejetega proizvoda, je enak:

$$S = m_1 \times \frac{100}{m_0}$$

pri čemer:

S = masni odstotek ekstrakta v prejetem proizvodu,

m_0 = masa preskusnega deleža v gramih,

m_1 = masa ekstrakta po sušenju v gramih.

Rezultat je aritmetična sredina dveh vzporednih določitev, pod pogojem, da so izpolnjeni kriteriji ponovljivosti.

Rezultat izrazimo na eno decimalno mesto natančno.

(b) Ekstrakt glede na suho snov izrazimo po enačbi:

$$S \times \frac{100}{100 - U} = \text{odstotni delež olja v ekstraktu glede na suho snov}$$

pri čemer:

S = odstotek ekstrakta v prejetem proizvodu (glej točko (a)),

U = vsebnost vlage in hlapnih snovi.

3.2 Ponovljivost

Razlika med dvema vzporednima določitvama, ki jih izvede isti analitik istočasno ali v kratkem časovnem intervalu, ne sme presegati 0,2 g heksanskega ekstrakta na 100 g vzorca.

Če ta pogoj ni izpolnjen, ponovimo analizo na dveh drugih preskusnih deležih. Če tudi v tem primeru razlika presega 0,2 g, je rezultat srednja vrednost štirih določitev.

—

PRILOGA V

Predloga za poročanje o rezultatih preverjanja skladnosti iz člena 14 v skladu z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1183

Vzorec	Kategorija	Država porekla	Kraj inšpekcijskega pregleda ⁽¹⁾	Označevanje						Kemijski parametri			Organoleptične značilnosti ⁽⁴⁾			Končni sklep		
				Pravno ime	Kraj porekla	Pogoji skladiščenja	Napačne informacije	Čitljivost	S/NS ⁽²⁾	Parametri zunaj mejnih vrednosti DA/NE	Če da, kateri ⁽²⁾	S/NS ⁽³⁾	Mediana napak	Mediana sadežnosti	S/NS ⁽³⁾	Zahtevani ukrep	Sankcije	

⁽¹⁾ Notranji trg (oljarna, polnilnice, stopnja prodaje na drobno), izvoz, uvoz.

⁽²⁾ Vsaka značilnost oljčnega olja iz Priloge I k Delegirani uredbi Komisije (EU) 2022/2104 ima oznako.

⁽³⁾ Skladno/neskladno.

⁽⁴⁾ Zahteva se samo za deviška oljčna olja v smislu dela VIII, točka 1, Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013.